

[Lorentzen.]

37 pct. af samtlige aldersrentemodtagere ikke anden indtægt end aldersrenten, medens den øvrige del havde indtægter af forskellig størrelse. Vi ser tillige, at ikke mindst aldersrentemodtagere i landkommunerne har haft evnen til at tjene noget ved siden af aldersrenten. Knap en femtedel af rentemodtagerne får reduktion i aldersrenten som følge af andre indtægter.

Det fremgår dernæst af betænkningen, at de offentlige udgifter til aldersrenten i 1938—39 kun androg godt 110 mill. kr., medens det tilsvarende tal i dag ligger omkring 650 mill. kr. Vi får at vide, at den reelle forbedring, målt med detailpristallet, i tiden fra 1943—44 til 1951—52 er ca. 208 mill. kr., og at ydelserne til rentemodtagerne pr. 1. april 1952 viser en stigning på ca. 70 pct. over den almindelige prisstigning. Sammenligner vi denne stigning med den stigning, der har fundet sted hos folk i de frie erhverv, ses det, at den for de sidstnævntes vedkommende ikke er tilnærmelsesvis så stor.

Udgiftens størrelse i fremtiden vil afhænge af befolkningsudviklingen. Det statistiske departement har i 1953 forsøgt at opstille nogle beregninger herover, og herfra skal jeg nævne, at medens der i 1951 var een gammel for hver fem personer i den produktive alder, vil i 1981 de fem personer være reduceret til $3\frac{2}{3}$ person; rentemodtagernes antal vil samtidig være steget til 412 000 og det offentliges udgifter til ca. 915 mill. kr. Her er man endda gået ud fra de nugældende takster og gået ud fra, at kun tre femtedele af de aldersrenteberettigede begærer aldersrente. Departementet påpeger imidlertid, at det må anses for tvivlsomt, om denne brøk kan holde, sandsynligvis vil den blive større; i så fald anslår man udgiften til ca. 1 350 mill. kr. årlig — og så er der stadigvæk regnet med de takster og det pristal, der gjaldt, da denne udregning fandt sted i 1953.

I forbindelse med spørgsmålet om en værdifast pension får man at vide, at en livsforsikring tegnet i 1918 har mistet 69 pct. af sin værdi i 1950, og selvom præmiebetalingerne havde været pristalsreguleret, ville den dog have været forringet med ca. 30 pct.

Kommissionen har dernæst ladet udregne,

at en egentlig folkeforsikringsordning, hvilende på præmiereservesystemet, ville kræve en opsamling i en fond af mellem 25 og 30 milliarder kr. for at kunne give ydelser, der ikke overstiger den nuværende aldersrente. Det påpeges, formentlig med rette, at en sådan fondsopsamling vil virke forstyrrende ind på statens pengeøkonomi, og for at finde et sammenligningsgrundlag gør man opmærksom på, at der i dag cirkulerer kreditforeningskasseobligationer til et pålydende af ca. 7 milliarder kr. En forsikringsmæssig overbygning til aldersrenten med en ydelse på blot 400 kr. årlig vil kræve en fondsbeholdning på godt 5 milliarder kr.

Jeg skal ved denne første behandling ikke komme med mange bemærkninger til de enkelte regler i lovforslagene, særlig da den foregående ærede taler i så henseende var meget rundhåndet. Vi kan tiltræde, at aldersgrænsen er sat op med 2 år, hvilket ifølge bemærkningerne til forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring antages at ville betyde en besparelse på mellem 6 og 13 pct. Værdien af denne udregning vil dog i nogen grad være afhængig af, hvordan kommunerne vil dispensere fra aldersgrænsen — og i så henseende føler jeg mig ikke altfor tiltalt af bemærkningerne til lovforslaget, idet jeg synes, socialministeriet har tilladt sig en meget vidtgående fortolkning, en fortolkning, der går langt ud over, hvad man kan uddrage af ordene. I denne forbindelse må jeg gøre opmærksom på, at der har været ytret ønske om en udvidelse af adgangen for kommunerne til at dispensere fra aldersgrænsen, og man har gjort opmærksom på, at denne adgang til dispensation finder man mere nødvendig, når aldersgrænsen hæves med 2 år. Dette problem løser det ærede socialministerium meget let; det siger ganske simpelt — jeg henviser til bemærkningerne til lovforslaget om ændring i lov om folkeforsikring, side 6:

„Den gældende affattelse af stk. 3 forhindrer imidlertid ikke en rummelig fortolkning af dispensationsbetingelserne, således at dispensation fra aldersgrænsen i givet fald også gives, uanset at svigtende helbred i sig selv ikke taler herfor.“

Under hensyn hertil har man ikke ment det fornødent med nogen lovændring. Nej, det